

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КРАЇНОЗНАВСТВА ТА ТУРИЗМУ

“ЕКОЛОГІЧНІ ПРОГРАМИ ГОТЕЛІВ КИЄВА
(НА ПРИКЛАДІ INTERNATIONAL HOTEL GROUP)

за спеціальністю: 242 Туризм галузі знань:
24 Сфера обслуговування за освітньо-
професійною програмою: Туризм
на здобуття освітнього ступеню: Бакалавра

Кваліфікаційна робота бакалавра
студента денного відділення
IV курсу
Ражева Вадима Вадимовича

Науковий керівник:
Кіптенко В.К.
к.геогр.н, доцент кафедри
країнознавства та туризму

КИЇВ – 2024

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Екологічність як сучасний імператив готельного бізнесу	5
1.1. Поняття екологічності закладів розміщення	5
1.2. Екологічний маркетинг готельного підприємства.....	8
1.3. Методи дослідження.....	10
Висновки до першого розділу.....	11
Розділ 2. Екологічні програми столичних готелів України.....	13
2.1. Екологічна програма IHG (Intercontinental Hotel Group).....	13
2.2. Результати інтерв'ю з представниками готелів	17
Висновки до другого розділу.....	24
Розділ 3. Перспективи створення єдиної національної стандартизації екологічних програм для готелів України.....	26
3.1. Екологічна стандартизація в Україні.....	26
3.2. Концепція єдиної національної стандартизації екологічних програм у готелях України.....	28
3.3. Ідея створення спеціалізованої платформи “Green Control” для готелів України.....	32
Висновки	36
Список використаних джерел.....	38
Додатки.....	42

ВСТУП

Сучасні тенденції розвитку світового сектору гостинності свідчать про динамічне поширення екологічних підходів у функціонуванні закладів розміщування. Туристи дуже уважно підходять до вибору готелів, часто обирають той, що більш екологічний та готові платити більше за «зелені» продукти та послуги. Останнім часом у багатьох розвинених країнах світу все більше керівників готелів впроваджують концепцію еко-готелю, яка розглядає комфортне проживання в гармонії з природним середовищем.

Основним завданням при екологізації готелю є максимально бережливе використання природних ресурсів і натуральних матеріалів. В багатьох країнах світу відповідність готелів екологічним вимогам підтверджується сертифікацією та присвоєнням певних знаків, маркування. Оцінка засобів розміщення проводиться різними незалежними державними, регіональними і громадськими організаціями, що відповідають за розвиток туризму та екологію.

Сутність екологічних готелів розкривається у зарубіжних і вітчизняних публікаціях. Питання, пов'язані з проблемами функціонування, аналізом діяльності та сучасними тенденціями розвитку екологічних готельних підприємств досліджено у наукових працях таких авторів, як Пушка О.С., Тихонова Д.Ю., Орлова А.М., Печериця О.В., Меленчук О.В, Герасимчук Н.А, Смирнов І.Г. та ін., а також у Програмі ООН із захисту навколишнього середовища, Міжнародних стандартах серії ISO 14000, законодавств України стосовно захисту сфери екології в Україні. Однак, у наведених публікаціях недостатньо висвітлені питання комплексного підходу щодо сучасного розвитку екологічного спрямування конкретних готельних підприємств.

Саме тому це дослідження присвячено актуальним сучасним екологічним викликам, з якими стикається суспільство. Зростаюча увага до

збереження природних ресурсів та зменшення негативного впливу на довкілля вимагає від підприємств готельного бізнесу впровадження екологічно орієнтованих стратегій та програм, вивчення та аналіз яких на конкретному прикладі International Hotel Group й становить мету дослідження.

Готельна галузь великого міста, такого як Київ, відіграє значну роль у формуванні екологічних практик та споживчої поведінки, має значний вплив на довкілля. Власне, головним завданням дослідження є аналіз поточного стану екологічних програм у п'яти готелях Києва, виявлення їхніх переваг, проблем у впровадженні, а також конкретні заходи, які може вжити готель для підвищення екологічної ефективності своєї діяльності.

Об'єктом дослідження є столичні готелі: “Intercontinental Kyiv”, “11 mirrors”, “Amarant Hotel”, “Tourist Hotel” і “Raziotel Kyiv Yamska”. -

Предметом дослідження є екологічні програми готелів у місті Києві з особливим акцентом на можливості покращення на прикладі готелю Інтерконтиненталь.

Для досягнення поставленої мети були проведені інтерв'ю (з'ясування досвіду працівників готелів); порівняльний аналіз отриманої інформації та властивостей готельних еко програм; узагальнення.

Розглянуті екологічні програми п'яти готелів Києва, дозволяють висвітлити основні принципи та підходів до створення екологічних програм у готельній галузі. Прикладна значимість роботи виявляється в тому, що висновки та рекомендації, винесені на захист, можуть слугувати основою для подальшого вдосконалення екологічних програм і поліпшення екологічної діяльності готелів не лише у Києві, але й у інших містах.

Структурно робота складається з трьох розділів.

РОЗДІЛ 1. ЕКОЛОГІЧНІСТЬ ЯК СУЧАСНИЙ ІМПЕРАТИВ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ

1.1. Поняття екологічності закладів розміщення

В сучасному світі росте увага до екологічних питань та сталого розвитку у всіх сферах життя, включаючи готельну індустрію. Один із ключових аспектів сталого розвитку у сфері гостьового розміщення - це екологічність закладів розміщення.

Екологічний готель (екоготель) – це екологічно-сертифіковане житло, метою якого є поліпшення стану навколишнього середовища шляхом зведення до мінімуму негативного впливу на довкілля [1, с. 72].

Екологічність відображає ступінь відповідності діяльності готелю екологічним принципам та нормам, спрямованим на збереження довкілля та зменшення негативного впливу на природу. Це включає в себе не лише енергоефективність та утилізацію відходів, але й екологічно чисте будівництво, використання екологічних матеріалів, мінімізацію викидів CO₂ та інші аспекти, що впливають на екологічну підсумковість закладу розміщення. [2]

Екологічний засіб розміщення – це місце проживання туристів, яке відповідає необхідним критеріям і прагне до:

- охорони природного та культурного середовища;
- мінімізації впливу на навколишнє середовище під час будівництва та експлуатації;
- використання альтернативних засобів отримання води та збільшення її економії;
- забезпечення збору стічних вод, їх очищення, а також обробку твердих відходів;

- дотримання вимог заощадження енергії та поєднання в собі сучасних альтернатив для більшої економії у її витраченні;

- пропозиції програм з освіти співробітників готельного комплексу та гостей, з питань навколишнього природного та культурного середовища.

Цінова політика таких готелів переважно дотримується середнього цінового діапазону, хоча вибір типів готельного розміщення величезний. [5] Це можуть бути розкішні намети в кемпінгах як в Африці, або прості сільські будинки, наприклад ранчо та маєтків плантаторів у Венесуелі, або чайні будиночки в Непалі. Велика кількість еко-готелів являють собою хатини або будинки, які побудовані за технологією корінних племен. Велике поширення еко-готелі набули у країнах Океанії та Центральної Америки. Еко-готелі часто розташовуються у непрохідних джунглях, де присутність людини досі вважається рідкістю.

Зручності в багатьох готелях є мінімальними: ліжко або гамак, стіл, пара стільців або крісел. Як правило, всі меблі в номерах еко готелів зроблені з місцевих природних матеріалів, з каменю або деревини. Серед додаткових послуг, які еко-готелі пропонують гостям – можливість пройти екологічну освіту. Клієнтам допомагають навчитися розпізнавати види місцевої флори та фауни, вчать способам зменшення негативного впливу на довкілля. Еко-готелі перебувають у тісному взаємозв'язку з розвитком етнографічного туризму, отже, у постояльців досить часто є можливість дізнатися щось про культуру та традиції різних народів. Харчування в екологічних готелях переважно схоже або повністю повторює місцеві традиції. Деякі еко-готелі пропонують і досить екстремальний спосіб відпустки, коли постояльцю необхідно самостійно добувати собі їжу. [8]

Данілова О. М., Погинайко І. В. пропонують визначення екологічного готелю, як «екологічно-сертифікованого житла, яке має на меті поліпшення

стану навколишнього середовища шляхом зведення до мінімуму власного негативного впливу на довкілля». [8]

Основними критеріями, яким повинен відповідати екоготель є: використання для енергозабезпечення відновлюваних джерел енергії, таких як сонячна або енергії вітру; енергозберігаюче освітлення; рециркуляція стічних вод, які повторно використовуються кухнею, лазнею і пральнею, тощо. Обов'язковою умовою, яка служить для присвоєння готелю статусу “екологічний”, є сертифікація незалежною третьою стороною або державою, на території якої він знаходиться [8].

У світі існує низка організацій, які займаються розроблення й упровадженням систем екологічної сертифікації. Серед них – British Airways Holidays (BAH), Certification for Sustainable Tourism (CST), Green Globe, Green Key, HAC Green Leaf, HVS Eco Services, Touristik Union International (TUI), Green Hotel («Зелений готель»). Дані організації присвоюють знак якості готелям, що засвідчує відповідність послуг закладу екологічним вимогам [16].

Сьогодні у світі нараховується близько 4 тис. готелів, які в той чи інший спосіб намагаються знизити рівень шкоди довкіллю. Готельне господарство України демонструє значне відставання у цій сфері, хоча у 2011 р. перший екологічний сертифікат за міжнародною програмою екологічної сертифікації готелів та курортів Green Key отримав готель Radisson Blu Hotel (м. Київ) [6].

Загалом, міжнародна екологічна програма «Green Key» («Зелений ключ») є частиною Foundation for Environmental Education (Міжнародної організації з екологічної освіти). Знак «Green Key» присвоюється з 1994 року закладам сфери готельного бізнесу терміном на 1 рік. Наразі в Україні знаком «Green Key» були відзначені 7 готелів: 1 в Івано-Франківській області (Radisson Blu Resort, Буковель), 1 в Васильківському районі

Київської області (Maison Blanche, с. Митниця) та 5 в м. Київ (Ecohouse Hotel Galera, Park Inn by Radisson Kyiv, Troyitska Radisson Blu Hotel, Radisson Blu Hotel Podil та InterContinental). Варто зауважити, що на сьогодні не всі зазначені готелі володіють відзнакою, оскільки виданий сертифікат дійсний лише 1 рік [11].

1.2. Екологічний маркетинг готельного підприємства

Визначення зеленого маркетингу часто відрізняються. Існує три погляди стосовно дефініції «зелений» маркетинг [10]:

- Екорітейлінг (Retailing Definition) – маркетинг продуктів, які вважаються екологічно безпечними; [10]
- Соціальний маркетинг (Socially Marketing Definition) – розробка та реалізація продукції, покликаної мінімізувати негативний вплив на стан навколишнього середовища; [10]
- Енвайронмент маркетинг (Environment Definition) стосується екології природного середовища. Це зусилля організації з виробництва, просування, пакування та повторного використання товарів таким чином, який відповідає екологічним проблемам. [10]

Екологічний маркетинг у готельному підприємстві має особливу специфіку, адже готельні підприємства не займаються ні освоєнням природних ресурсів, ні виробленням послуг екологічного призначення. З іншого боку, вони займаються забезпеченням вимог споживачів щодо збереження довкілля, впровадженням екологічних чинників у власній стратегії просування та маркетингу, з чого отримують додатковий прибуток.

Екологічний маркетинг готельного підприємства – це використання стратегій та методів маркетингу з планового просування та продажу послуг готельного бізнесу з екологічною спрямованістю, тобто відповідно до принципів сталого розвитку та з мінімальним негативним впливом на

довкілля. Основна мета екологічного маркетингу готельного підприємства полягає в тому, щоб привернути увагу та задовольнити потреби тих клієнтів, які цінують екологічність та сталий розвиток, та забезпечити їм відчуття задоволення від відпочинку, яке не завдає шкоди довкіллю. Крім того, екологічний маркетинг може допомогти готельному підприємству ефективно вирішувати екологічні проблеми, зокрема зменшувати використання ресурсів, забезпечувати правильне використання відходів та підвищувати свідомість гостей щодо екологічної культури. [12]

Екологічний маркетинг, або зелений маркетинг, стає все більш важливим інструментом для готельних підприємств у всьому світі. У світлі зростаючої екологічної свідомості серед споживачів, готелі намагаються адаптувати свої стратегії до вимог ринку, впроваджуючи екологічно чисті практики та продукти. Це не лише допомагає зберігати довкілля, але й підвищує конкурентоспроможність готелю та його привабливість для сучасних мандрівників, які цінують стійкість.

Екологічний маркетинг в готельному бізнесі має свої особливості. Перш за все, він базується на принципах сталого розвитку та має на меті зниження негативного впливу готельної індустрії на довкілля, а також просування «зелених» та екологічно чистих послуг. Для досягнення цих цілей необхідно скористатися спеціальними стратегіями та методами маркетингу, які дозволяють залучити екологічно свідомих клієнтів, які дотримуються принципів збереження довкілля та підтримки сталого розвитку. З іншого боку, вони займаються забезпеченням вимог споживачів щодо збереження довкілля, впровадженням екологічних чинників у власній стратегії просування та маркетингу, з чого отримують додатковий прибуток [13].

Екологічний маркетинг не тільки дозволяє готельному підприємству залучити екологічно свідомих клієнтів, але й зменшує негативний вплив

готелю на довкілля та створює позитивний імідж для бренду готелю. Загалом, екологічний маркетинг готельного підприємства є маркером для досягнення сталого розвитку туристичної індустрії, залучення клієнтів з високою екологічною свідомістю та підвищення конкурентоспроможності готелю в сфері індустрії гостинності. Це сприятиме оздоровленню навколишнього середовища, підвищення екологічної безпеки бізнесу і життєдіяльності населення на даній території, поліпшення екологічних і соціально-економічних характеристик природних ресурсів [14, с. 664].

1.3. Методи дослідження

Метод інтерв'ю є одним із найефективніших способів збору якісних даних у дослідженнях, особливо коли мова йде про вивчення специфічних аспектів функціонування підприємств, таких як готелі. Користь від цього методу полягає в його здатності забезпечити детальні та інсайдерські знання, які часто не можна отримати через інші методи дослідження, такі як анкети чи вторинний аналіз даних. Інтерв'ю дозволяє отримати глибше розуміння того, як працівники готелів сприймають та впроваджують екологічні програми. Також важливо почути їхні думки, мотиви, проблеми та досвід у цій сфері.

Під час підготовки цієї роботи було проведено серію інтерв'ю з п'ятьма представниками готелів Києва. Метою цих інтерв'ю було з'ясувати, які саме екологічні заходи вживаються у готелях, які виклики та бар'єри вони зустрічають на цьому шляху, а також їхні плани щодо покращення екологічної стратегії у майбутньому.

Підготовка тематичних питань для інтерв'ю здійснювалася на основі попереднього аналізу літератури та досвіду міжнародних екологічних програм. Питання були структуровані таким чином, щоб охопити всі аспекти екологічної діяльності готелів, включаючи:

- Загальну інформацію про респондентів та їхні готелі (вік, посада, досвід роботи).
- Опис екологічних програм та ініціатив, що впроваджуються в готелях.
- Ставлення до екологічності та її важливість для діяльності готелів.
- Перспективи покращення екологічних програм та стандартизації в Україні.

Респонденти мали надавати свої відповіді усно на заздалегіть заготовлений список питань. Питання були однакові для усіх респондентів (див. Додаток А).

Висновки до першого розділу

Підсумовуючи, варто зазначити, що екологічність закладів розміщення є важливим аспектом сучасної готельної індустрії. Екологічні заклади розміщення спрямовують свою діяльність на мінімізацію негативного впливу на навколишнє середовище через впровадження стійких практик, таких як використання енергоефективних технологій, зменшення відходів та збереження водних ресурсів. Такі ініціативи не лише допомагають захищати довкілля, але й підвищують конкурентоспроможність готелів, залучаючи екологічно свідомих туристів.

Підхід екологічного маркетингу відображає зростаючу екологічну свідомість суспільства й стає важливим елементом корпоративної відповідальності та конкурентоспроможності підприємства. Наслідки кліматичних змін, зростаючий обсяг відходів та інші екологічні проблеми підкреслюють важливість прийняття екологічно орієнтованих практик в готельному бізнесі. Важливим аспектом є те, що екологічний маркетинг дозволяє готелям демонструвати свою відповідальність перед громадськістю та оточуючим середовищем. Він підкреслює не лише

бізнеспотенціал компанії, але й її соціальну місію та зобов'язання перед майбутніми поколіннями. Екологічний маркетинг, оскільки він орієнтований на співпрацю зі споживачами та громадськістю, може збільшити репутацію готелю та підвищити його привабливість для інвесторів та партнерів.

РОЗДІЛ 2. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОГРАМИ СТОЛИЧНИХ ГОТЕЛІВ УКРАЇНИ

2.1 Екологічна програма IHG (Intercontinental Hotel Group)

Intercontinental Hotel Group (IHG) є однією з найбільших готельних компаній у світі, яка активно впроваджує екологічні ініціативи в своїх готелях. Програма IHG Green Engage є основним інструментом, який використовується для забезпечення екологічної сталості та зменшення негативного впливу на довкілля. Ця програма допомагає готелям не лише знижувати витрати, але й залучати свідомих гостей, які цінують відповідальне ставлення до природних ресурсів.

IHG Green Engage – це система онлайн-управління стійкістю, яка допомагає готелям оцінювати та поліпшувати свою екологічну діяльність. Програма включає чотири рівні сертифікації, кожен з яких визначає певні стандарти та вимоги для досягнення більш високого рівня екологічної ефективності.

На офіційному сайті компанії IHG розміщена інформація про опис даної програми та її рівні [17]. Сама компанія описує свою програму так: *“Ми знаємо, що сталий розвиток важливий для вас так само, як і для нас, і саме тому ми зробили так, щоб ви могли зупинитися в готелі, який поділяє ваші цінності. Усі наші готелі використовують систему IHG Green Engage - інноваційну онлайн-систему екологічного сталого розвитку, яка надає нашим готелям можливість вимірювати вплив на навколишнє середовище та керувати ним. Готелі можуть обирати з понад 200 «зелених рішень», які покликані допомогти їм зменшити споживання енергії, води та відходів, а також покращити свій вплив на навколишнє середовище. Система IHG Green Engage має чотири рівні сертифікації, які можуть бути досягнуті нашими готелями. При досягненні рівня 3 або вище, готелі можуть скоротити використання енергії на 25%. Рівень 1 є обов'язковим для всіх*

готелів IHG. Завдяки розумному дизайну та інноваційним системам, кожен крок, який роблять наші готелі для сталого розвитку, може мати велике значення для нашої планети. Зупиняючись у наших готелях, ви стаєте частиною світових зусиль, спрямованих на захист навколишнього середовища.” [17]

Варто звернути увагу на розподіл рівнів даної програми:

1. Готелі рівня 1 впровадили десять найкращих практичних рішень. Сюди входять такі дії, як відстеження даних про споживання, екологічні тренінги з персоналом та встановлення енергоефективного освітлення в номерах.
2. Готелі рівня 2 демонструють усвідомлення переваг сталого розвитку та здійснюють кроки, щоб вийти за рамки базових принципів і впровадити такі рішення, як екологічні закупівлі та впровадження принципів сталого розвитку в роботу готелю.
3. Готелі 3-го рівня опанували основи сталого розвитку й переходять до реалізації великих проєктів, таких як встановлення енергоефективних приладів та сталого управління об'єктами.
4. Готелі 4-го рівня - це готелі-лідери у сфері екологічної сталості. Вони демонструють провідні та інноваційні підходи до сталого розвитку. [17]

IHG рано усвідомила загрози кліматичних змін для індустрії гостинності та світу в цілому, а також можливість зробити свій внесок у вирішення цієї проблеми. До уваги було взято низку складних міркувань:

- Відсутність специфічних для галузі інструментів. Варіанти системи екологічного менеджменту (CEM), доступні для вирішення цих питань, не були галузевими і пропонували лише можливість відстежувати та звітувати про ефективність, не

пропонуючи практичних рішень, які б допомогли готелям зменшити їхній вплив на навколишнє середовище.

- Франчайзингова бізнес-модель. IHG працює переважно за франчайзинговою бізнес-моделлю. Це означає, що компанія має обмежений прямий контроль над більшістю операцій у своїй готельній мережі, включаючи підходи до екологічної сталості на рівні готелю.
- Глобальний вплив. Маючи готелі у майже 100 країнах, IHG повинна враховувати різні політичні підходи, культурні пріоритети та кліматичні зони.
- Різноманітність брендів: IHG управляє потужним портфелем брендів у різних готельних сегментах, від звичайних до висококласних і розкішних, а це означає, що готелі мають різноманітні потреби. Наприклад, готелі з обмеженим набором послуг мають зовсім інший набір доступних ресурсів та екологічних потреб, ніж готелі з повним набором послуг, включаючи обмежену кількість персоналу.
- Зростання витрат на комунальні послуги. Зростання цін на енергію та воду робить підвищення ефективності та зменшення споживання комунальних послуг ще більш важливим. Зазвичай енергія є другим за величиною показником операційних витрат готелю після витрат на персонал.
- Зростання екологічних уподобань серед гостей. Дослідження показало, що серед мандрівників, які часто подорожують, зростає попит на готелі, що дбають про навколишнє середовище. Заклади розміщення також помітили збільшення частоти запитань щодо сталого розвитку в запитах на отримання пропозицій від корпоративних клієнтів. [19]

Враховуючи ці міркування, а також потенційні ризики та можливості для бізнесу IHG, компанія та її топ-менеджмент підтримали розробку та впровадження Green Engage, специфічного інструменту IHG для стимулювання екологічної активності.

Спочатку цей інструмент був обов'язковим для всіх готелів під управлінням компанії, а франчайзингові об'єкти мали можливість приєднатися до нього. З 2015 року IHG Green Engage стала глобальним стандартом бренду для всіх готелів під брендом IHG, а в 2019 році скорочення викидів вуглецю стало глобальним готельним показником, ефективність якого вимірюється за допомогою цієї системи відповідно до річних цілей. [19]

Як працює green engage? Готелі щомісяця вводять дані про свої комунальні послуги в систему IHG Green Engage, яка автоматично розраховує їхній вуглецевий слід, генерує звіти для конкретного готелю та надає регіональні показники, щоб допомогти готелям відстежувати свою ефективність і переглядати свій прогрес з плином часу. IHG Green Engage включає "Зелені рішення" як для новозбудованих, так і для існуючих готелів, що визначають конкретні дії, яких вони можуть вжити для зменшення свого впливу на навколишнє середовище. Ці рішення охоплюють різні аспекти діяльності готелю, від вибору правильного освітлення до проведення тренінгів для персоналу з питань сталого розвитку. Система також дозволяє закладам розміщення розраховувати економію витрат на комунальні послуги та скорочення викидів вуглецю. [19]

Для того, щоб надати готелям рекомендації та визнати їхні досягнення, IHG Green Engage пропонує чотири рівні сертифікації - від простих у впровадженні недорогих рішень до більш капіталомістких, інноваційних заходів. Всі готелі під брендом IHG зобов'язані пройти сертифікацію 1-го рівня в рамках системи. Це глобальний стандарт, який повністю

підтримується Асоціацією власників IHG і демонструє абсолютну відданість IHG принципам сталого розвитку в усьому бізнесі. [19]

Щоб досягти певного рівня сертифікації Green Engage, готель повинен виконати необхідний набір дій, позначити їх як "виконані" в системі та надати підтверджуючі докази виконання. Докази перевіряються командою IHG Green Engage, а в деяких випадках - зовнішньою консалтинговою компанією, щоб забезпечити незалежний контроль процесу. Крім того, сукупні дані про екологічні показники IHG публікуються та проходять незалежну перевірку в рамках. [19]

2.2. Результати інтерв'ю з представниками готелів

Серія інтерв'ю з п'ятьма представниками готелів Києва дозволила з'ясувати які саме екологічні заходи реалізуються, які виклики та проблеми виникають на цьому шляху, а також перспективи покращення екологічної стратегії.

Респондент №1.

21 рік, працює в готелях "Амарант Урбан" та "Сіті Парк Київ", що входять до складу мережі готелів "Сіті Парк". "Амарант" розташований на Подолі, має 4 зірки, приблизно 150 номерів та близько 30 осіб персоналу [13]. "Сіті Парк" знаходиться у центрі міста, неподалік від цирку, і є набагато меншим готелем, що налічує 14 апартаментів та до 10 осіб персоналу [18]. Респондент працює в мережі близько року на посаді адміністратора.

Респондент зазначає, що під час війни екологічність не є головним аспектом, але на майбутнє важливо підготувати певну "подушку" для цієї сфери. При бронюванні готелю він звертає увагу на рівень його екологічності лише тоді, коли це помітно відразу (наприклад, на головній сторінці сайту бронювання). Цілеспрямовано такі готелі не шукає, але вважає екологічність приємним бонусом і готовий врахувати її при виборі.

Респондент готовий підтримати ініціативу і переплатити за готель, що більше турбується про природу. У мережі "Сіті Парк" керівництво уклало угоду з компанією по сортуванню сміття, яка зобов'язалася вивозити сміття та самостійно його сортувати. На жаль, це єдиний екологічний аспект, який наразі задіяний у готелях, і респондент вважає, що для такого великого комплексу цього недостатньо.

На його думку, для покращення екологічної програми можна забезпечити всі готелі енергозберігаючими елементами освітлення та встановити сонячні панелі і, можливо, вітрогенератори як джерела живлення. Для створення такої програми необхідне фінансування, яке повинно забезпечуватися керівництвом, а також за підтримки держави. Створення тендерів і виділення коштів на екологічні програми було б суттєвим поштовхом для галузі.

Респондент вважає, що держава може запровадити екологічні заходи, але доцільно це зробити після закінчення війни. По-перше, сортування сміття має бути обов'язковим для всіх підприємств і вони можуть підписувати контракти з компаніями, що займаються сортуванням на етапі утилізації. По-друге, необхідно повністю відмовитися від пластику та поліетилену, замінивши їх на папір та інші екологічно чисті матеріали, як це робиться в Європі.

Респондент №2.

26 років, працює також в готелі "Амарант", але вже на посаді старшого адміністратора протягом 5-6 років. Під час подорожей не звертає уваги на екологічність готелів, хоча може помітити деякі аспекти вже на місці. Готовий заплатити більше за екологічний готель, вважаючи це проявом своєї громадянської позиції. Вважає, що екологічні стандарти важливі для збереження чистоти навколишнього середовища в Україні.

На думку респондента, поточні екологічні стандарти, закріплені законодавством, не спонукають до активних дій. Однак прикладом непоганої стандартизації є популярний сайт з бронювання "Booking.com", який встановлює критерії для оцінки екологічності готелів, незалежно від їхньої категорії. Респондент вважає, що заклади, які позиціонують себе як "зелені", повинні мати ці стандарти прописаними в статуті та правилах.

Щодо конкретних екологічних ініціатив, респондент зазначає, що мережа готелів, в якій він працює, нещодавно перейшла від використання пластикових пляшок до скляних, що було добре сприйнято гостями. Він вважає, що першим пунктом має бути відмова від матеріалів, які сприяють забрудненню навколишнього середовища, як-от пластик. Другий важливий пункт – це використання альтернативних джерел енергії, таких як сонячні батареї, які наразі є популярними у світі, хоча він не зустрічав готелів у Києві, що повністю використовують такі джерела.

Аналіз №1, №2.

Інтерв'ю з двома працівниками готелів "Амарант Урбан" та "Сіті Парк Київ" виявили кілька важливих аспектів щодо екологічних практик та ставлення до екологічності в готельній сфері.

По-перше, обидва респонденти визнають важливість екологічності, хоча їхнє особисте ставлення до цього аспекту дещо відрізняється. Перший респондент звертає увагу на екологічність готелів під час бронювання, якщо це явно зазначено, і готовий переплатити за більш екологічний варіант. Другий респондент не звертає уваги на екологічність під час подорожей, але підтримує ідею заплатити більше за екологічний готель, вважаючи це проявом своєї громадянської позиції.

Обидва працівники підкреслюють необхідність більш активних дій з боку готелів для покращення екологічних показників. Поточні екологічні

ініціативи в мережі готелів "Сіті Парк" включають співпрацю з компанією по сортуванню сміття та перехід від пластикових пляшок до скляних. Це позитивні кроки, але респонденти вважають їх недостатніми для забезпечення повної екологічної сталості.

Обидва респонденти вказують на важливість впровадження додаткових екологічних заходів. Перший респондент пропонує використання енергозберігаючих технологій та відновлюваних джерел енергії, таких як сонячні панелі та вітрогенератори. Другий респондент підтримує відмову від матеріалів, що сприяють забрудненню, і використання альтернативних джерел енергії, підкреслюючи популярність сонячних батарей у світі.

Респонденти також наголошують на важливості державної підтримки та стандартизації екологічних практик. Перший респондент вважає, що держава має запровадити обов'язкове сортування сміття та підтримувати готелі у впровадженні екологічних програм через фінансування та тендери. Другий респондент відзначає позитивний приклад стандартизації на основі критеріїв "Booking.com" і вважає, що стандарти повинні бути прописані в статуті та правилах готелів, що позиціонують себе як "зелені".

Респондент №3.

20 років, працює адміністратором у готелі "Raziotel Київ" на вулиці Ямській, що входить до мережі "Оптіма Хотел Менеджмент" [21]. На посаді вже 7 місяців. Готель має 78 номерів і близько 30 працівників. Готель популярний серед спортсменів, спортивних команд та бізнес-туристів з різних регіонів України.

Респондент вважає, що екологічність закладів розміщення є важливою на сьогоднішній день, хоча особисто не звертає уваги на цей аспект при бронюванні. Однак, вже під час проживання в готелях, він може помітити

екологічні заходи і вважати це за додатковий плюс. Готовий заплатити більше за екологічний сервіс, якщо він того вартий, і вважає, що потрібно формувати тренд та правильну поведінку у суспільстві щодо екології.

За час роботи в готелі респондент не помітив жодних заходів, спрямованих на збереження природи. Він пропонує, перш за все, запровадити сортування сміття, використовувати енергозберігаючі лампи, нагадувати про економію електроенергії в номерах і зонах для персоналу, а також зменшити використання пластику. Респондент також вважає важливим проведення семінарів для співробітників і включення екологічної культури у стандарти компанії.

Для впровадження цих заходів необхідно фінансування. Важливу роль відіграють ініціативи від співробітників та прагнення керівництва.

Респондент пропонує створити систему сертифікатів для готелів мережі, нагороджуючи ті, що досягають успіхів у сфері екології.

На думку респондента, встановлення стандартів є правильним рішенням. Топ-2 пункти для обов'язкового включення до стандартів – це економія енергії через використання енергозберігаючих технологій та зменшення або повне усунення використання пластику.

Респондент №4.

Респондент, 21 рік, працює адміністратором у готелі "Турист", який належить до мережі "Укрпрофтур". Готель розташований поруч із станцією метро Лівобережна і має 3 зірки. Номерний фонд становить 433 номери, а кількість персоналу - до 50 людей [14].

Він вважає, що екологія є важливим фактором, але наголошує, що реалізація екологічної складової можлива в нових проектах готелів, оскільки у старих готелях зміни кардинально не здійснюються через застарілі технології.

При виборі готелю респондент звертає увагу на місцерозташування, цінову політику і відгуки, а екологічні аспекти вважає лише за плюс, а не основний критерій. Він готовий переплатити за екологічний сервіс, якщо ціна не буде занадто високою.

У готелі респондента, так само як і у всій мережі, не реалізовано жодної екологічної програми, за винятком використання енергоекономних ламп. Він вважає цього недостатнім і пропонує почати з елементарного - сортування сміття та використання екологічних хімічних речовин для прибирання.

Для впровадження екологічних заходів необхідне фінансування, і респондент вважає, що потрібно з'ясувати, чи варто витратити на це гроші вже зараз. Однак після впровадження важливо пояснити персоналу та гостям мету цих заходів.

Також він підтримує ідею створення стандартів у готельному бізнесі, щоб показати, що Україна йде у правильному напрямку. Він пропонує додати до стандартів сортування сміття і використання альтернативних джерел живлення, таких як сонячні панелі.

Аналіз №3, №4.

Обидва респонденти визнали важливість екологічних аспектів у готельному бізнесі, хоча вони мають різний підхід до їх реалізації. Респондент №3 вважає, що екологічність повинна бути ключовим фактором при виборі готелю і пропонує конкретні заходи для впровадження екологічних програм. Натомість, респондент №4 переконаний, що реалізація екологічних ініціатив повинна бути спрямована переважно на нові проекти, оскільки у вже існуючих готелях зміни є складними через застарілі технології.

Обидва респонденти погоджуються, що фінансування є ключовим аспектом для впровадження екологічних заходів, і вони підтримують ідею створення стандартів у готельному бізнесі для сприяння екологічній культурі. Також вони вбачають необхідність підвищення усвідомлення серед персоналу та гостей щодо важливості екологічних питань.

Респондент №5.

Респондент, 21 рік, працює адміністратором у готелі "11 Mirrors". Це готель без зірок, який відомий своїм унікальним дизайном. Він уже працює у цьому готелі близько 2 років. "11 Mirrors" має 50 номерів і великий панорамний ресторан на 11 поверсі. Цей готель входить до мережі "Meriot" та "Дизайн готелю", і його власником є управляюча компанія "QLP", яка також володіє готелями, такими як "Globe Runner" і "Mana"[15].

Хоча екологічність для респондента важлива, при виборі готелю цей критерій відходить на другий план. Однак він готовий переплатити за екологічний досвід, якщо буде такий вибір. Він вважає, що ініціативи, такі як утилізація сміття і мінімізація використання пластику, є необхідними для збереження природи.

Респондент особисто наполягає на тому, щоб готель став ще більш екологічним, впроваджуючи різноманітні ініціативи та практики, спрямовані на збереження навколишнього середовища. У готелі застосовуються багато практик, які можна вважати еко-френдлі, такі як правило з пранням, де гості можуть вказати, які речі потребують прання, що сприяє економії води та енергії. Крім того, готель використовує не одноразові пробники косметики, а великі дозатори, які поповнюються, що допомагає уникнути використання зайвої упаковки.

Для впровадження екологічних ініціатив у готелі респондент підкреслює важливість мотивації персоналу та усвідомлення кожним

учасником команди важливості збереження природи. Він підтримує ідею створення стандартів щодо утилізації сміття та відповідального використання ресурсів, що сприятиме сталому розвитку готельного бізнесу.

Аналіз №5.

Респондент №5 виявляє глибокий інтерес до екологічних питань та збереження навколишнього середовища, але водночас розуміє, що екологічність не є для нього єдиним критерієм при виборі готелю. Він активно пропонує та підтримує різноманітні ініціативи щодо зменшення впливу готельного бізнесу на навколишнє середовище, такі як утилізація пластику, раціональне використання ресурсів та впровадження екологічних практик у щоденну діяльність готелю. Він акцентує увагу на необхідності мотивації персоналу та впровадженні стандартів щодо утилізації сміття та використання ресурсів, що сприятиме сталому розвитку готельного бізнесу. Його підтримка ініціатив з екологічного захисту та готовність до співпраці є важливими кроками у напрямку створення екологічно відповідального готельного середовища.

Висновки до другого розділу

Вивчення екологічних ініціатив у готельному бізнесі, зокрема, програми, що впроваджуються міжнародною мережею Intercontinental Hotel Group (IHG), а також ситуацію з екологічними практиками у готелях Києва, підтверджує, що IHG Green Engage є одним з найкращих прикладів успішної екологічної програми. Вона забезпечує систематичний підхід до зменшення впливу на навколишнє середовище та покращення ефективності використання ресурсів, пропонуючи чотири рівні сертифікації та понад 200 «зелених рішень».

У київських готелях також впроваджуються екологічні ініціативи, такі як використання енергоефективного освітлення та утилізація відходів. Проте,

ці ініціативи часто є несистематичними і варіюються за рівнем ефективності, що вказує на відсутність єдиної координації та стандартизації.

В Україні наразі немає єдиної національної системи стандартизації екологічних програм для готелів. Це створює труднощі у координації зусиль, оцінці досягнень у сфері екологічної сталості та уніфікації підходів до екологічної відповідальності. Відсутність стандартів також ускладнює впровадження нових екологічних ініціатив, оскільки готелі не мають чітких керівних принципів для дій.

З огляду на успішність програми IHG Green Engage, доцільним є розробка національної системи стандартизації екологічних програм для готелів в Україні. Це сприятиме підвищенню рівня екологічної відповідальності у готельному секторі, дозволить систематично відстежувати та покращувати екологічну діяльність, сприятиме впровадженню передових практик і стимулюватиме готелі до впровадження сталих рішень. У результаті, така стандартизація сприятиме покращенню екологічної ситуації, підвищенню привабливості готелів для екосвідомих туристів та забезпеченню конкурентоспроможності готельного сектору України на міжнародному ринку.

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ ЄДИНОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОГРАМ ДЛЯ ГОТЕЛІВ УКРАЇНИ

3.1. Екологічна стандартизація в Україні.

Згідно до Закону України «Про стандартизацію», стандартизація – це діяльність, що полягає у встановленні положень загального і багаторазового застосування щодо наявних чи можливих завдань з метою досягнення отриманого ступеня впорядкування у певній сфері, результатом якої є підвищення ступеня відповідності продукції, процесів та послуг їх функціональному призначенню, усуненню бар'єрів у торгівлі і сприянню науково-технічному співробітництву. [3]

Екологічна стандартизація – встановлення вимог, нормативів і засобів їх визначення щодо стану окремих складових навколишнього природного середовища та допустимого впливу антропогенного навантаження на довкілля, викладених в екологічних стандартах.

Екологічний стандарт – нормативний документ, яким встановлюються вимоги, нормативи чи засоби їх визначення щодо окремих складових навколишнього природного середовища або нормативи допустимого впливу антропогенного навантаження на довкілля під час господарської діяльності.

Проблеми навколишнього середовища за самою своєю природою є міжнародними: національні кордони не мають реального значення, вода невловима і текуча течія річок, річка може протікати через кілька різних країн, іноді вона є природним кордоном між ними, обриси озер сформовані головним чином геологічними факторами, а не за рахунок діяльності людини, течія підземних вод не підкоряється кордонам на поверхні, стаючи у деяких випадках причиною гострих суперечок між державами. Якщо води мігрують між країнами, те саме робиться із забруднюючими речовинами, які в них

розчинені. Тому подібні проблеми є загальними і повинні вирішуватися спільно на міжнародному рівні. Без міжнародних стандартизованих методик випробувань на світовій карті природного середовища буде багато явищ суперечностей. Тому тривале та масштабне планування серйозних проєктів у галузі охорони навколишнього середовища, без сумніву, вимагатиме застосування міжнародних стандартів.

Україна спочатку прийняла до користування увесь комплекс екологічних стандартів, що діяв у СРСР. З 1993 року в Україні почала створюватися власна система стандартизації. Розроблені державні стандарти України отримали аббревіатуру – ДСТУ. ГОСТи – отримали назву міждержавні стандарти і на 8 українську мову не перекладалися. Починаючи з 1995 року, в розробці нормативних документів було взято курс на уніфікацію вітчизняних нормативних документів з європейськими. З'явилися екологічні стандарти з позначками: ДСТУ ISO, ДСТУ EN. [9]

На сучасному етапі діяльність з питань стандартизації навколишнього середовища та суміжних питань в основному представлена в організаціях 180, ІЕС, СЕН та в багатьох технічних комітетах різних країн. Така робота координується Програмою ООН з охорони навколишнього середовища (UNEP), діяльністю Організації економічного співробітництва і розвитку (OECD) і Комісією Європейського Союзу, роботою організацій зі стандартизації, метрології і сертифікації різних країн, а також багатьма угодами, положеннями та програмами. Інтереси України в ISO представляє ДКТРСП – єдиний державний орган зі стандартизації, метрології та сертифікації. ISO є всесвітньою федерацією національних органів зі стандартизації, що налічує 120 членів. Це неурядова організація, розроблені нею стандарти не є обов'язковими. Але той факт, що стандарти розробляються згідно з потребами сучасності у всіх галузях, гарантує їх широке використання і визнання. Офіційними мовами є англійська,

французька та російська. Система ISO з розроблення міжнародних стандартів є децентралізованою організацією. Приблизно 30000 міжнародних експертів щороку бере участь у діяльності ISO зі стандартизації. [7]

3.2. Концепція єдиної національної стандартизації екологічних програм у готелях України

На даний момент в Україні немає єдиної національної системи стандартизації екологічних програм для готелів. Більшість готелів впроваджують власні екологічні ініціативи, які часто є несистематичними та різняться за рівнем ефективності. Це підтверджують результати інтерв'ю з представниками столичних готелів Києва, які вказують на такі практики, як використання енергоефективного освітлення, програми з утилізації відходів та економію води через оптимізовані процедури прибирання.

Однак, відсутність єдиних стандартів ускладнює координацію зусиль та оцінку досягнень у сфері екологічної сталості. Крім того, це створює бар'єри для готелів, які прагнуть впроваджувати екологічні практики, але не мають чітких керівних принципів.

Програма IHG Green Engage є яскравим прикладом успішної стандартизації екологічних ініціатив. Вона включає чотири рівні сертифікації, кожен з яких визначає певні стандарти та вимоги для досягнення більш високого рівня екологічної ефективності. Ця програма дозволяє готелям мережі IHG систематично оцінювати та покращувати свою екологічну діяльність, використовуючи понад 200 «зелених рішень», спрямованих на зниження споживання енергії, води та мінімізацію відходів. [20]

На основі аналізу програми IHG Green Engage та результатів інтерв'ю з представниками українських готелів, пропоную наступні кроки для

створення національної системи стандартизації екологічних програм у готелях:

1. Розробка національних екологічних стандартів

А) Створення єдиного набору критеріїв для екологічної сертифікації готелів. Цей пункт є ключовим етапом у впровадженні національних екологічних стандартів. Цей набір критеріїв повинен враховувати різноманітні аспекти екологічної діяльності готелів, включаючи енергоефективність, водоспоживання, управління відходами, використання екологічних матеріалів та інші аспекти. Стандарти повинні бути чіткими, вимірюваними та можливими до виконання для різних типів готелів, незалежно від їхнього розміру чи локації. Це допоможе забезпечити однакові умови для всіх готелів, стимулювати їх до прийняття екологічно відповідальних практик і сприятиме створенню сталої та екологічно дружньої готельної індустрії.

Б) Запровадження обов'язкових вимог для досягнення базового рівня екологічності, аналогічного до рівня 1 програми IHG Green Engage. Ці обов'язкові вимоги можуть включати в себе впровадження енергоефективного освітлення, використання екологічно чистих матеріалів у будівництві та ремонті, системи управління водопостачанням та водовідведенням для зменшення споживання води, а також програми утилізації відходів. Ці вимоги повинні бути обов'язковими для всіх готелів і допоможуть забезпечити мінімальний рівень екологічної відповідальності в готельній індустрії, а також стимулювати готелі до подальших покращень у сфері сталого розвитку.

2. Інтеграція онлайн-системи управління стійкістю:

А) Розробка платформи, схожої на IHG Green Engage, яка дозволить готелям відстежувати та управляти своїм впливом на довкілля. Дана ідея може значно полегшити для готелів відстеження та управління їхнім впливом на довкілля. Ця платформа може включати в себе функціонал для моніторингу споживання енергії, води та інших ресурсів, вимірювання викидів CO₂ та інших забруднюючих речовин, а також інструменти для планування та впровадження екологічних ініціатив. Ця платформа має стати доступною для всіх готелів, незалежно від їхнього розміру або місця розташування. Інтеграція такої системи буде сприяти зростанню свідомості готелів щодо їхнього впливу на довкілля та стимулювати їх до прийняття більш сталого підходу у своїй діяльності.

Б) Надання готелям доступу до «зелених рішень», що допоможуть зменшити споживання ресурсів та покращити екологічну ефективність. Це означає, що готелі матимуть можливість вибирати з різноманітної палітри екологічних ініціатив та застосовувати їх у своїй діяльності. Ці "зелені рішення" можуть охоплювати широкий спектр аспектів, від енергоефективних технологій та методів утилізації відходів до програм екологічного освітлення та зменшення споживання води.

3. Освітні та тренінгові програми для персоналу:

А) Регулярне проведення тренінгів для підвищення екологічної свідомості працівників готелів. Це є ключовим елементом створення екологічно свідомого середовища. Ці тренінги можуть включати ознайомлення з екологічними принципами та практиками, навичками ефективного використання ресурсів, а також інструктаж з утилізації відходів та заощадження енергії. Під

час таких тренінгів персонал може отримати інформацію про вплив своєї діяльності на довкілля та способи його зменшення.

4. Стимулювання та підтримка екологічних ініціатив:

А) Надання грантів та фінансових стимулів для готелів, які активно впроваджують екологічні програми. Це може значно підтримати і збадьорити учасників галузі в прийнятті сталих практик. Такий підхід стимулює готелі до активного залучення до екологічної ініціативи, оскільки фінансові заохочення можуть допомогти компенсувати витрати на впровадження нових екологічних технологій та програм. Крім того, це може спонукати більше готелів до залучення до екологічних ініціатив, оскільки вони вбачатимуть це як можливість не лише зменшити вплив на довкілля, а й знизити свої витрати та підвищити конкурентоспроможність.

Б) Розробка програм державної підтримки для модернізації обладнання та впровадження інноваційних екологічних технологій. Ці програми можуть включати фінансову допомогу, субсидії, податкові пільги чи інші форми підтримки, спрямовані на зменшення впливу готелів на довкілля та покращення їхньої екологічної ефективності. Крім того, такі програми можуть сприяти розвитку екологічної інноваційної індустрії та створенню нових робочих місць у цьому секторі.

5. Впровадження системи моніторингу та звітності:

А) Запровадження обов'язкової звітності для готелів щодо їх екологічних показників. Це дозволить уряду, громадськості та іншим зацікавленим сторонам отримувати об'єктивну інформацію про екологічну діяльність готелів і вживати відповідні заходи для покращення стану довкілля.

Б) Розробка системи моніторингу для оцінки ефективності впроваджених заходів та їх коригування. Система моніторингу

може включати інструменти для автоматичного аналізу даних та формування звітів з результатами оцінки.

Таким чином, створення єдиних національних стандартів та інтеграція системного підходу до екологічного управління є важливими кроками для підвищення стійкості готельного бізнесу в Україні. Використання досвіду міжнародних програм, таких як IHG Green Engage, дозволить українським готелям не лише скоротити витрати та покращити свою репутацію, але й зробити вагомий внесок у захист навколишнього середовища.

3.3. Ідея створення спеціалізованої платформи “Green Control” для готелів України.

В умовах зростаючої уваги до екологічних питань та потреби у збереженні природних ресурсів, розробка та впровадження ефективних інструментів для контролю та управління екологічною діяльністю стає надзвичайно важливою. У цьому контексті виникає потреба в створенні платформи, яка спростить відстеження та керування впливом готелів на довкілля.

Платформа "Green Control" - це інноваційний інструмент, створений для готелів з метою впровадження та контролю їхнього впливу на довкілля. Ця платформа надає готелям можливість систематично відстежувати та управляти різними аспектами їхньої екологічної діяльності, сприяючи зменшенню екологічного відбитку та покращенню сталості.

Основні функції платформи полягають у моніторингу споживання ресурсів. Платформа дозволяє готелям вести облік споживання енергії, води та інших ресурсів в режимі реального часу. Це дозволяє готелям точно визначати, які аспекти їхньої діяльності вимагають більшої уваги та де можна здійснити заходи з економії.

Також є необхідна функція вимірювання викидів та забруднення. "Green Control" дозволяє готелям моніторити рівень викидів CO₂ та інших забруднюючих речовин, що дозволяє оцінити вплив вживати заходів для його зменшення.

Планування та впровадження ініціатив також важливо. Платформа надає інструменти для розробки та впровадження екологічних ініціатив. Готелі можуть створювати плани дій, встановлювати цілі та відстежувати прогрес у досягненні їх.

Звітність та аналітика: "Green Control" генерує звіти та аналітику щодо екологічних показників готелю. Ці дані кожний окремий період відправляються відповідним державним органам і публікуються для суспільства. Це дозволяє готелям оцінювати ефективність своїх заходів та вносити відповідні корективи у стратегію.

Система підтримки також повинна бути. Платформа надає готелям доступ до експертів та консультантів з питань екології.

До переваг "Green Control" можна віднести: зручність та доступність - платформа легка у використанні та доступна для готелів будь-якого розміру та рівня технічної підготовки; ефективність - "Green Control" допомагає готелям знижувати витрати на ресурси та зменшувати їхній екологічний відбиток, що сприяє збереженню довкілля та підвищує їхню конкурентоспроможність; стимулювання інновацій - платформа сприяє появі нових ініціатив та інновацій у сфері сталого розвитку готелів; екологічна свідомість - впровадження "Green Control" сприяє підвищенню екологічної свідомості у персоналу та серед гостей готелю.

Процес передачі даних у системі "Green Control" відбувається у кілька етапів, починаючи з самого збирання інформації готелями і закінчуючи аналізом та зворотнім зв'язком від контролюючих органів.

1. Збір даних готелем:

- Готелі збирають дані про свою екологічну діяльність, включаючи споживання енергії, води, викиди CO₂ та інші показники, за допомогою вбудованих сенсорів, лічильників, датчиків та інших вимірювальних пристроїв.

2. Внесення даних у додаток "Green Control":

- Отримані дані вносяться готелями у платформу "Green Control" через спеціальний інтерфейс або за допомогою автоматизованих систем зв'язку.

3. Аналіз та перевірка даних:

- Державний орган з екологічного контролю отримує доступ до зібраних даних через систему "Green Control".
- Після отримання даних орган проводить їх аналіз та перевірку щодо достовірності та доречності.

4. Висновок та зворотній зв'язок:

- На основі проведеного аналізу державний орган видає висновок щодо екологічної діяльності готелю.
- Готель отримує зворотний зв'язок у вигляді рекомендацій чи зауважень щодо подальшого удосконалення екологічної діяльності.

5. Дотримання екологічної стандартизації:

- Заклади розміщення повинні дотримуватися стандартизації, встановленої державними органами.

- Під час внесення даних у додаток "Green Control" готелі зобов'язані вказувати відповідність своєї діяльності встановленим стандартам.
- Державний орган з екологічного контролю перевіряє відповідність даних стандартам та може надавати рекомендації щодо удосконалення дотримання екологічних нормативів.

Інтерфейс додатку "Green Control" має бути спроектований з метою забезпечення зручності, ефективності і інтуїтивності користування для готелів. Головна сторінка повинна містити дашборд, де готелі можуть швидко переглядати основні показники свого впливу на довкілля, такі як споживання енергії, води, кількість відходів та інші важливі метрики. Графіки, діаграми та інші візуальні елементи допомагають візуалізувати ці дані для кращого розуміння.

Інтерфейс дозволяє готелям легко вводити дані щодо своєї екологічної діяльності. Це може бути зроблено через форми, таблиці або спеціалізовані шаблони, які відображають основні параметри, такі як споживання енергії, кількість води, виділені викиди тощо.

Інтерфейс дозволяє закладам розміщення дотримуватися екологічних стандартів, надаючи вказівки та рекомендації щодо впровадження найкращих практик та заходів для зменшення впливу на довкілля.

Готелі можуть використовувати додаток для керування ресурсами, такими як енергія та вода, шляхом встановлення цілей, моніторингу витрат та виявлення можливостей для оптимізації.

В цілому, додаток "Green Control" є потужним інструментом для готелів, спрямованим на впровадження екологічних ініціатив та зменшення їхнього впливу на довкілля. Завдяки інтуїтивному і простому використанню інтерфейсу, готелі можуть легко відстежувати свої показники споживання

ресурсів, викиди та інші важливі метрики, а також аналізувати ці дані для виявлення тенденцій та паттернів.

Крім того, "Green Control" допомагає готелям дотримуватися екологічних стандартів і впроваджувати найкращі практики для зменшення впливу на навколишнє середовище. Шляхом керування ресурсами та встановлення цілей, готелі можуть покращити свою екологічну ефективність і сприяти сталому розвитку.

Висновки

Наше дослідження засвідчує, що світові тенденції вказують на необхідність переходу до більш екологічно орієнтованих практик у готельній галузі. Екологічна стійкість стає необхідністю для готельного бізнесу в сучасних умовах. Тренди екологічного туризму та зростання свідомості споживачів створюють попит на екологічноорієнтовані готелі, тому важливо, щоб готелі впроваджували ефективні екологічні стратегії та просували їх за допомогою екологічного маркетингу.

Аналіз конкретних екологічних програм столичних готелів, зокрема програма IHG та готелі "11 mirrors", "Amarant Hotel", "Tourist Hotel" і "Raziotel Kyiv Yamska" та результатів інтерв'ю з представниками столичних готелів щодо участі закладів розміщення в екологічних програмах дозволив виявити наступні основні теми:

1. Впровадження екологічних програм. Представники готелів розповіли про конкретні заходи та програми, які впроваджуються (або не впроваджуються) для зменшення негативного впливу на довкілля. Це може включати енергоефективність, управління водними ресурсами, сортування відходів та інші екологічні ініціативи.

2. Проблеми та перешкоди. Під час інтерв'ю були виявлені певні проблеми, з якими стикаються готелі під час впровадження екологічних програм. Це може бути обмежений бюджет, відсутність необхідної інфраструктури чи технічних знань, а також низька свідомість персоналу та гостей щодо екологічних питань.
3. Перспективи розвитку. Представники готелів також висловили свої думки щодо майбутнього розвитку екологічних програм. Вони запропонували можливості для подальшого покращення ініціатив, розширення спектру заходів та співпраці з державою та організаціями для досягнення спільних цілей у сфері екологічного захисту.

Вивчення поточного стану екологічної стандартизації в Україні засвідчує прогалини та можливості для подальшого вдосконалення системи стандартизації. Також запропоновано концепція створення єдиної національної системи стандартизації екологічних програм для готелів. Проаналізовано переваги цього підходу, включаючи спрощення процедур впровадження екологічних програм, підвищення їх ефективності та сприяння розвитку сталого туризму в Україні. Також розглянуто ідею створення спеціалізованої платформи "Green Control", яка б допомагала готелям впроваджувати, відстежувати та вдосконалювати свої екологічні програми, запропоновано основні функції та можливості такої платформи.

У цілому, робота засвідчує актуальність проблеми екологічності у готельному бізнесі, вказує на потенційні можливості для покращення екологічних практик у готельній галузі України та пропонує конкретні шляхи розвитку в цьому напрямі. Результати дослідження можуть бути використані як основа для подальших наукових досліджень у сфері сталого туризму та екологічного менеджменту.

Список використаних джерел

1. Про стандартизацію : Закон України від 05.06.2014 р. № 1315-VII: станом на 9 черв. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/131518#Text> (дата звернення: 15.05.2024).
2. Вдовенко С. А., Панцирева Г. В. Екологічна стандартизація і сертифікація. Методичні вказівки для виконання практичних робіт та організації самостійної роботи студентами денної форми навчання спеціальності 101 «Екологія» освітнього ступеня «магістр». – Вінниця: РВВ ВНАУ, 2017. – 48 с.
URL: <http://socrates.vsau.org/b04213/html/cards/getfile.php/14705.pdf>
(дата звернення: 17.05.2024).
3. Джерела економічного зростання в умовах моделі "зеленої" економіки / Т. П. Галушкіна // Формування ринкових відносин в Україні. - 2013. - №5. - С. 71-74. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2013_5_18 (дата звернення: 26.04.2024).
4. Данілова О.М. Екомаркетингові тенденції в розвитку готельного господарства / О. М. Данілова, І. В. Погинайко // Науковий вісник ЧНУ: Зб. наук. пр. Вип.633-634: Географія. – Чернівці: Чернівецький нац. Ун-т, 2012.- С.158-161. - Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nvchnu_2012_633-634_38.pdf (дата звернення: 30.04.2024).
5. Єрко І., Рудик А. Сутність дефініції «екологічний маркетинг готельного підприємства». *Індустрія туризму й сфера гостинності в Україні та світі: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку* : II Міжнар. науково-практ. конф. з нагоди 80-річчя Вол. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, м. Луцьк, 28 жовт. 2020 р. С. 129–

133. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/18571/3/ekol_m_ark.pdf (дата звернення: 05.05.2024).
6. Загорянська О. Оцінка конкурентоспроможності екологічних готелів у сучасних умовах господарювання. *Вісник миколаївського національного університету імені В.О. сухомлинського*. 2018. № 22. С. 664. URL: <http://global-national.in.ua/archive/22-2018/125.pdf>. (дата звернення: 10.05.2024).
7. Каленська В. П., Любченко В. В. Зелений готельний бізнес: екологічна відповідальність. *Індустрія туризму і гостинності в центральній та східній Європі*. 2023. № 9. С. 30–37. URL: <https://doi.org/10.32782/tourismhospsee-9-4> (дата звернення: 26.04.2024).
8. Методичний підхід до оцінки якості готельних послуг / А. С. Капліна // *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки*. - 2016. - № 2. - С. 70-76. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2016_2_11 (дата звернення: 29.04.2024).
9. Ладиженський В., Телюра Н. Конспект лекцій навчальної дисципліни «екологічна стандартизація і сертифікація». *Харківська національна академія міського господарства*. 2011. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/11328258.pdf> (дата звернення: 17.05.2024).
10. Мендела, Ірина Ярославівна. "Екологічний маркетинг готельного підприємства." (2023). URL: http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/17497/1/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba_%d1%82%d0%b5%d0%b7-501-503.pdf (дата звернення: 10.05.2024).
11. Pankiv N., Byk V. Ecologization of the hotel and restaurant sector, in the context of sustainable development of tourism in Ukraine. *Herald of*

- Khmelnytskyi National University. Economic sciences. 2023. Т. 316, № 2. С. 146–156. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-316-2-23> (дата звернення: 29.04.2024).
12. Паук О. Є. Інноваційні напрями розвитку готельного господарства України: екологізація засобів розміщення / О. Є. Паук // Науковий вісник НЛТУ України. - 2016. - Вип. 26.2. - С. 29-32. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnlту_2016_26. (дата звернення: 30.04.2024).
13. Амарант готель Київ - мережа готелів Сіті Парк. Готелі Сіті Парк Київ. URL: <https://www.cityparkhotelkiev.com.ua/city-park-hotel-amarant> (дата звернення: 15.05.2024).
14. Готель Турист офіційний сайт, URL: <https://hoteltourist.kiev.ua/> (дата звернення: 15.05.2024).
15. Компанія QLP, офіційний сайт, URL: <https://qlp.ua/> (дата звернення: 15.05.2024).
16. Офіційний сайт міжнародної організації «Green key» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.greenkey.global> (дата звернення: 05.05.2024).
17. Офіційний сайт IHG, розділ IHG Green Engage™ system. URL: <https://www.ihg.com/content/gb/en/support/green-engage> (дата звернення: 10.05.2024).
18. Сіті парк апарт-готель Київ. Готелі Сіті Парк Київ. URL: <https://www.cityparkhotelkiev.com.ua/city-park-hotel-kiev> (дата звернення: 15.05.2024).
19. IHG hotels & resorts green engage program | better buildings initiative. Better Buildings Solution Center | Better Buildings Initiative. URL: <https://betterbuildingssolutioncenter.energy.gov/implementation-models/ihghotels-resorts-green-engage-program> (дата звернення: 15.05.2024).

20. IHG'S green engage program. Smart Energy Decisions - Energy Management, Renewable Energy. URL: <https://www.smartenergydecisions.com/energymanagement/2020/07/13/ihgsgreen-engage-program> (дата звернення: 18.05.2024).
21. Raziotel Київ (вул. Ямська). Мережа готелів Hotels and Resorts. URL: <https://optimahotels.com.ua/uk/hotels/yamska/> (дата звернення: 15.05.2024).

Додатки

Додаток А.

Анкета інтерв'ю:

- Зазначте Ваш вік;
- У якому готелі Ви наразі працюєте?;
- Розкажіть про готель (район розташування, зірки, к-ть номерів, к-ть персоналу приблизно);
- Як довго працюєте тут? Чи попередньо працювали у готельній сфері?;
- Чи є готель, у якому Ви наразі працюєте, частиною мережі? Якщо так, то розкажіть про мережу (міжнародна\вітчизняна, к-ть готелів, структура);
- Яка ваша думка стосовно екологічної складової готелів. Чи вважаєте Ви це за невід'ємний фактор при функціонуванні закладу?;
- При виборі закладу розміщення, чи звертаєте ви увагу на рівень його екологічності?;
- З двох абсолютно однакових за комфортом та умовами готелів один є екологічно сталим та піклується про навколишнє середовище, а інший – ні. Чи оберете ви той готель, що більш екологічний, навіть якщо потрібно буде переплатити або більше добиратися?;
- Повернемося до Вашого готелю. Чи реалізуються у ньому якісь екологічні програми? Опишіть ці заходи. Якщо Ваш готель є частиною мережі, то чи реалізується ця програма у всій мережі однаково?;
- На вашу думку, чи достатньою цих заходів для забезпечення екологічної сталості?;

- На вашу думку, які заходи додатково можна вжити, щоб покращити екологічну програму вашого готелю? \Що потрібно для того, щоб створити таку програму, якщо вона відсутня у вашому готелі?;
- Чи вважаєте ви, що в Україні потрібно створити та впровадити певну стандартизацію екологічної складової для закладів розміщення?;
- Які, на Вашу думку, топ-2 пункти потрібно обов'язково включити у цю стандартизацію?